

Bestyrelsens beretning 2020

Bestyrelsen har i perioden siden den aflyste generalforsamling i marts 2020 – hvortil der var lavet beretning for 2019 – løbende informeret om sit arbejde på vores forskellige platforme: nyhedsbreve og facebookopslag samt referater fra bestyrelsesmøderne, der offentliggøres på freelancegruppen.dk.

Bestyrelsens beretning er derfor ikke en minutiøs gennemgang af arbejdet. Den redegør for arbejdet på de områder, som det arbejdsprogram, bestyrelsen havde forberedt til generalforsamlingen 2020, har haft særligt fokus på, samt det arbejde, Corona-situationen har kaldt på.

FreelanceGruppens bestyrelse i 2020

Bo Sørensen, Nicolai Zwinge, Anne Anthon Andersen, Cecilie Marie Meyer, Katrine Nadja Jørgensen, Jørgen Laurvig, Nina Trige Andersen, Thomas Arnbo, Vagn Majland, Kristian Fristed Eskildsen og Sus Falch.

FreelanceGruppens bestyrelse besluttede få dage før generalforsamlingen 2020 og FreelanceFestivalen efter grundig overvejelse og dialog med forbundet at aflyse begge arrangementer.

Vi fulgte – og har siden fulgt – Sundhedsstyrelsens anbefalinger tæt, og som del af en faglig organisation har vi et særligt ansvar for at handle ansvarligt og bl.a. undgå at medvirke til evt. udbredelse af smitte.

Vi ville komme rejsende til fra mange dele af landet – mange af os med offentlige transportmidler – og risikere at bringe virus med os. Det var ikke hensigtsmæssigt, og vi ville kunne blive beskyldt for arrogance og mangel på rettidig omhu.

Alle, der havde købt billetter til transport og betalt deltagergebyr til festivalen, fik beløbene refunderet. Oplægsholdere, der var booket til FreelanceFestivalen, fik naturligvis også deres honorar på trods af aflysningen – en stil, vi også opfordrede andre til at følge.

For rigtig mange specialgrupper, -foreninger og kredse blev året 2020 det år, hvor der ikke blev afholdt generalforsamling pga. Corona. Det gjaldt også for os. Vi havde indtil efter sommeren det håb, at vi ville kunne indkalde en forsinket generalforsamling fysisk, og da det viste sig urealistisk i nær fremtid, vurderede vi, at det gav mere mening at vente til næste ordinære generalforsamling frem for at risikere at skulle afholde to digitale generalforsamlinger kort efter hinanden.

Heldigvis har vi jo tradition for at lave et arbejdsprogram til vedtagelse på generalforsamlingen, og det har vi arbejdet efter, som vi plejer. På grund af Corona-situationen er der enkelte fokus-punkter, som det ikke var muligt at arbejde videre med, men de er ikke glemt. Der kom også rigtig mange nye udfordringer for medlemmerne pga. Covid-19, som vi selvfølgelig måtte bruge tid og kræfter på.

Det viste sig nemlig at være nødvendigt at føre en løbende dialog med DJ for at sikre den rigtige hjælp til freelancere og selvstændige, det nødvendige politiske påvirkningsarbejde i forhold til hjælpepakker, og ikke mindst opfordringer til arbejdsgivere, tillidsrepræsentanter og kunder om at passe godt på freelancere og selvstændige i 2020.

Under den første nedlukning havde vi ikke forudset, at Corona blev et fokuspunkt året igennem, men det var ikke desto mindre tilfældet. Der har i den grad været brug for bestyrelsens viden om udfordringer og forslag til løsninger i DJ, og heldigvis er der blevet lyttet og effektueret. Men vi har også været iværksættende hele året igennem.

I sådan en situation er vores tætte dialog med medlemmerne, og Jeres villighed til at fortælle om behov og udfordringer, uvurderlig. Tak for at bidrage, for at dele – også de svære ting – til gavn for fællesskabet.

Pandemien gjorde det dog også klart, at bestyrelsen skal have tid til at løfte opgaver, der opstår pludseligt, uden at skulle tilsidesætte opgaver, som er beskrevet i et omfangsrigt arbejdsprogram.

Derfor præsenterer vi på generalforsamlingen 2021 en anden type arbejdsprogram end normalt, men et program, der ikke går på kompromis med kerne-arbejdet for gruppens medlemmer.

I arbejdsprogrammet indgår også en politisk handlingsplan, der er udarbejdet på baggrund af resultaterne fra den store medlemsundersøgelse som mange deltog i sommeren 2020.

Ved generalforsamlingen 2020 havde to bestyrelsesmedlemmer besluttet sig for at stoppe, men begge tog en tårn frem til 2021, og den ene har så besluttet sig for at genopstille. Til gengæld genopstiller en 3. ikke, men begge de afgående bestyrelsesmedlemmer har givet tilsagn om, at den nye bestyrelse gerne må trække på deres viden og kompetencer.

Det har på alle måder været et omskifteligt år, hvor bestyrelsen har holdt fysiske møder i det omfang, det overhovedet har været muligt, og ellers har holdt elektroniske ditto. Hverken mødeaktiviteten eller arbejdsindsatsen har været mindre end normalt – nærmest tværtimod – men vi har i fællesskab formået at passe på hinanden og lave fagligt arbejde. Det er dog ingen hemmelighed at vi glæder os til at kunne mødes fysisk igen i langt højere grad – også med medlemmerne.

Bestyrelsens arbejde

Bestyrelsen har i det forgange år arbejdet med at optimere samarbejdet med henblik på mere effektive arbejds gange, bedre overblik og forventningsafstemninger. Vi har blandt andet diskuteret, hvor vi kan udvikle og implementere nye tiltag, der kan skabe overblik over igangværende opgaver. På bestyrelsesmødet i oktober afholdt bestyrelsen workshop med konsulent Trine Kolding med temaet samarbejde, tidsstyring og ønsker til fremtidens organisering af arbejdet.

Workshoppens output blev samlet i en række stikord, der har dannet grundlag for det videre samarbejde. På to bestyrelsesmøder i 2021 har bestyrelsen endvidere diskuteret, hvordan ønsker og erfaringer fra workshopen kan implementeres som konkrete redskaber, der kan optimere samarbejdet i bestyrelsen.

Det skal noteres, at alle bestyrelsesmedlemmer har en travl hverdag – hvor de skal passe deres egen butik, om man så må sige – ved siden af deres bestyrelsesarbejde, og det er derfor flere gange blevet efterlyst, hvordan vi dels kan passe på hinanden, og dels blive bedre til at følge op på de opgaver, der bliver sat i gang.

Bestyrelsen har på denne baggrund besluttet at fokusere på især prioritering af opgaver, forventninger til samarbejde (hvem gør hvad hvornår), samt opfølgning på arbejdet – herunder at få sat i system, hvordan opgaverne skal formuleres, så det er tydeligt, hvad de går ud på, og hvem der har ansvaret, samt hvordan vi sikrer en løbende monitorering på, hvor langt opgaven er kommet.

Fremadrettet vil bestyrelsen bl.a. at gøre brug af det digitale værktøj Trello. Det skal bruges til at skabe overblik over igangværende opgaver og projekter, og det skal endvidere bruges til at monitorere den løbende progression på hver enkelt opgaver. Det er også besluttet, at vi i bestyrelsen skal blive bedre til at forventningsafstemme, altså at definere opgaverne omfang og forventet tids- og ressourceramme.

Endeligt har bestyrelsen besluttet at se på, hvordan udvalgsstruktur og arbejdsgrupper kan optimeres, så det gavner samarbejdet, og så der er fokus på konkrete opgaver, der gavner medlemmerne, fremfor at skulle have opgaverne til at passe ind i gamle strukturer, som ikke nødvendigvis er tidssvarende. Arbejdet med at optimere samarbejdet forsætter i 2021.

Støtte til tjekkiske freelancere

Generalforsamlingen, der er FreelanceGruppens øverste myndighed, har i flere år afsat 20.000 kr. årligt til såkaldt safety-arbejde. De penge har kunnet gives til DJ's arbejde gennem International Media Support for at sikre og hjælpe truede mediearbejdere i 3. verdens-lande eller anvendes til andre sammenlignelige formål, hvis ikke IMS-arbejdet fattedes penge.

I det forgangne bestyrelsesår landede der et forslag fra tidligere DJ-formand og nuværende præsident for European Federation of Journalists, Mogens Blicher Bjerregaard om at støtte etableringen af freelance-start-ups og sikre dem tryghed i Tjekkiet.

Vi ser en omsiggribende knægtelse af yringsfriheden i Østeuropa, hvor det i nogle lande er decideret ulovligt og ikke anerkendt af være freelancejournalist.

Hvorfor Tjekkiet? Fordi landet endnu ikke er i den situation, som Ungarn og Polen allerede er i, og der derfor stadig er et vist rum for at få skubbet sig i den rigtige retning. Hertil kommer, at der er dedikerede freelancejournalister, som kan se muligheden i at kombinere professionen med en bedre organisering, i første omgang i et stærkt netværk.

EU sender positive signaler, men for at kunne omsætte signalerne i konkrete tiltag, som kan styrke mediernes rolle i demokratiudviklingen, er der brug for pilotprojekter og helst i lande, hvor der er store udfordringer.

Pilotprojektet, vi har støttet, indeholder i den første periode nedenstående elementer, og vi vil følge projektet og også dele de gode historier. Ankerpersonen i Tjekkiet, Lucie Sýkorová, og Mogens Blicher Bjerregaard er inviteret til at deltage i generalforsamlingen 2021.:

- Opstart af et konkret lokalt online medie gennem et freelancefællesskab med fuld redaktionel frihed.

- Organisering af freelancejournalister samt andre journalister, der alle arbejder for at sikre frie og uafhængige medier i Tjekkiet, dels i landets regioner og dels på frie medier i Prag. Gennemføres løbende med start 1. januar 2021.
- Kontakt med det eksisterende journalistforbund med henblik på at sikre en fremtidig stærk organisering i Tjekkiet.
- Oprettelse af et netværk, der har en tæt dialog med brugerne. Et netværk, der skal munde ud i et egentligt Media Literacy projekt og på længere sigt oprettelse af et troværdigt pressenævn.

På initiativ fra FLGs forperson ansøgte Mogens Blicher Bjerregaard og FreelanceGruppen sammen DJ's internationale pulje om midler til projektet, og det gav pote, i det DJ gav 55.000 kr., så hele projektets opstartsfasen nu er fuldt finansieret.

Samtlige fondsmidler vil tilgå initiativtagerne i Tjekkiet – både når det gælder den del, der går til løn/honorarer og den del der går til rejse- og mødeudgifter, og Mogens sikrer afrapportering for forbruget af midler.

Samarbejdet med andre dele af DJ

Dette punkt er tilbagevendende i bestyrelsens beretning, fordi vi løbende har fokus på at skabe et godt og resultatorienteret samarbejde med forbundshuset på Gl. Strand og med andre foreninger/kredse og specialgrupper til fordel for medlemmerne. Og fordi vi har mange kræfter til at løfte opgaver pga. opbakningen fra generalforsamlingen til bl.a. kompensation for noget af det faglige arbejde.

FreelanceGruppen har i 2020 fortsat være stærkt repræsenteret i DJ's udvalg og med samme besætning som i 2019: I overenskomst- og arbejdsmarkedsudvalget med Jørgen Laurvig, i Uddannelses- og kompetenceudvalget med gruppens kursusudvalgsforperson Bo Sørensen, og i organiserings- og fastholdelsesudvalget samt freelance- og selvstændigeudvalget med Sus Falch, der sidder der som hovedbestyrelsesmedlem.

Selvom udvalgsposterne er personlige, gør vi meget ud af at trække på kollektivets viden forud for udvalgmøderne.

Freelance- og selvstændige-udvalget har et unikt fokus på freelancere og selvstændiges vilkår og fandt i løbet af 2020 nogle gode ben at gå på. Men det er vigtigt, at FreelanceGruppens bestyrelse til hver en tid er repræsenteret i dette udvalg, da vi så absolut er den bestyrelse med allermest indsigt i freelancers og selvstændiges vilkår, behov og udfordringer. Det samme gælder overenskomst- og arbejdsmarkedsudvalget.

Overenskomster, aftaler og vejledende vilkår

Da vi afsluttede vores beretning 2019, var overenskomstforhandlingerne på dagbladsområdet mellem Danske Mediers Arbejdsgiverforening (DMA) og DJ stadig i gang. De blev afsluttet under nedlukningen og altså under usædvanlige forhandlingsbetingelser, hvor kun den centrale delegation, med bl.a. FreelanceGruppens forperson Sus Falch, kunne deltage.

Endnu en gang lykkedes det ikke at opnå enighed om en freelancerrammeaftale (det blev også forsøgt under forrige forhandling mellem DMA og DJ), men i stedet blev der aftalt et periodeprojekt om samme emne mellem de to parter. Det arbejde er blevet forsinket og udfordret af coronasituationen og pågår stadig. Det samme gælder to andre periodeprojekter der blev indgået aftale om ved overenskomstforhandlingerne.

Freelance-periodeprojektet ledes af Sus Falch og Thomas Rønnow, viceadm. direktør, Danske Mediers Arbejdsgiverforening (DMA).

Mediaaftalerne er DJ's vigtigste aftale for freelancere og selvstændige, og den nåede lige akkurat at blive genforhandlet, inden vi satte det sidste punktum i årets beretning.

Også her har det været store udfordringer for forhandlingerne pga. corona, og tidsplanen er blevet overskredet. Til gengæld er der adskillige forbedringer, som FreelanceGruppens bestyrelse har stået fadder til, og ikke mindst er der aftalt en regulering på 2% stigning årligt fra 2020-2023, hvor aftalen skal genforhandles.

Ingen af DJ's overenskomster har oplevet samme stigning i samme periode, så det er anerkendelsesværdigt.

Vi vil allerede nu, sammen med forhandlingschef Claus Iwersen, begynde at indsamle krav, som det ikke var muligt at få med i denne forhandling, så de ikke går i glemmebogen frem mod genforhandlingen i 2023.

Der vil blive kommunikeret og vejledt om aftalerne på DJ's og FreelanceGruppens webside og relevante FB-grupper samt i klubberne i den nærmeste fremtid.

FreelanceGruppen tog i starten af 1980'erne initiativ til udarbejdelse af det, der i dag hedder vejledende vilkår for bl.a. journalistik. Da de udkom første gang i 1986, var det med godkendelse af DJs daværende hovedbestyrelse, og DJ har sidenhen taget de vejledende vilkår til sig som sine egne.

I år var der ønske om at udvide de vejledende vilkår med mange flere fagområder, og det arbejde endte med at blive placeret i Freelance og selvstændige-udvalget, der nedsatte en arbejdsgruppe til at udføre arbejdet. Forud for beslutningen og påbegyndelse af arbejdet, har bestyrelsen udarbejdet et baggrundsnotat om historien bag de vejledende vilkår på baggrund af vores arkivmateriale for at kvalificere forståelsen af, hvorfor de aktuelt ser ud, som de gør. Efter at have forsøgt indhentet – men kun fået meget få – input fra de fleste andre specialgrupper, har FreelanceGruppens bestyrelse påtaget sig arbejdet med at prissætte og beskrive de arbejdsområde- og opgaver, der mangler. Til det arbejde har bestyrelsen nedsat en arbejdsgruppe af bestyrelsesmedlemmer, der har særlig viden om de pågældende områder.

Bestyrelsen udpeger freelance-repræsentanter til overenskomstforhandlingerne på både TV2 Danmark og TV2 regionerne. På begge overenskomster er parterne pga. corona-situationen blevet enige om at indgå en et-årig aftale udelukkende om økonomi, og så vende tilbage til forhandlingsbordet og en klassisk overenskomstfornyelse om et år.

På begge overenskomster har der været stillet krav om at freelance-erklæringen ophæves til en reel overenskomst. Det krav blev naturligvis parkeret til senere, da man indgik aftale om en ren økonomisk løsning.

I skrivende stund er forhandlingerne på TV2 Regionerne stadig i gang, og det samme er arbejdet med at etablere en meget efterspurgt klub – eller flere, hvis det viser sig hensigtsmæssigt.

MeToo og freelancerne

#MeToo blev naturligvis også et punkt på bestyrelsens dagsorden, da vi har chikane i alle former som et stående fokuspunkt. Det kom heller ikke bag på os, at bl.a. praktikanter, freelancere og tidsbegrænset ansatte er de mest udsatte. Heller ikke, at mange arbejdspladser ikke var særligt opsatte på at inkludere ikke-fastansatte i undersøgelser om seksuel chikane.

Derfor bad vi DJs to politiske udvalg Freelance- og selvstændige-udvalget og Overenskomst- og arbejdsmarkedsudvalget om at behandle den manglende inklusion og komme med forslag til initiativer.

Det kom der en undersøgelse af seksuel chikane mod freelancere- og selvstændige (på vej) ud af samt et fælles kodeks mod seksuelle krænkelser for mediebranchen <https://journalistforbundet.dk/nyhed/mediebranchen-lancerer-faelles-kodeks-mod-seksuelle-krænkelser>, som bestyrelsen dog ikke synes er tilstrækkeligt, heller ikke i den (manglende) udstrækning, det forholder sig til ikke-fastansatte.

Bestyrelsen bidrog også udarbejdelsen af den guide om forebyggelse og hjælp, som DJ nu har liggende på sin webside.

Heldigvis er der også mediehuse som fx Politiken, der har inkluderet freelancere – også tilbage i tiden – i deres undersøgelse af seksuel chikane, og det har vi naturligvis kvitteret for.

Ophavsret og videreudnyttelse

Ophavsret er et klassisk fokusområde for bestyrelsen og generalforsamlingen vælger hvert år et bestyrelsesmedlem, der skal sidde i DJ's ophavsretsfonds bestyrelse for at påvirke arbejdet med fx indgåelse af flere kollektive aftaler om betaling for videreudnyttelse.

Det arbejde, som udføres af DJ, har savnet mandetimer, men heldigvis har hovedbestyrelsen besluttet en styrkelse af forhandlingskræfterne i DJ ophavsret med overflytningen af forhandlingskonsulent Christian Dølpher fra DJs forhandlingsteam, til fondens.

Christian har stort kendskab til freelancere og selvstændiges vilkår, så vi har forventning om at dette kendskab vil skabe resultater i hans nye forhandlingsjob.

I ophavsrets-fonden blev der i 2020 bevilliget penge til udviklingen af en søgemaskine, der kan fremsøge ophavsretskrænkelser af journalistiske artikler, så det bliver muligt for den enkelte i endnu højere grad at finde krænkelser og fremsende krav om betaling og/eller fjernelse af materialet, når søgemaskinen er klar.

Resultater af klubarbejdet

Der er nu omkring 20 klubber på forskellige medietyper – fra dagblade og tv/radio over magasin-huse til fagpresse og bureauer. Nogle af klubberne er stabilt aktive, andre momentant aktive i forbindelse med fx overenskomstforhandlinger eller nye kontrakter, mens andre er mere ”sovende”, typisk fordi der ikke pt er en lokal tovholder, som kan sørge for at holde gang i strukturen.

FreelanceGruppens klubudvalg har i 2020 blandt andet diskuteret, hvordan vi kan løse nogle af udfordringerne med vedligeholdelse af klubberne – sagen er nemlig, at en aktiv og opdateret klubstruktur kræver kontinuerligt engagement fra enten et bestyrelsesmedlem og/eller fra en freelancer, der leverer til det pågældende medie og som holder kontakt med FreelanceGruppens bestyrelse. Det skyldes, at vilkårene for freelancere såvel som sammensætning af freelancere, der leverer til et bestemt medie, kan variere meget også over kortere tidsrum.

Klubudvalget har i 2020 bestået af fem personer fra bestyrelsen, og 20 er mange klubber for så få mennesker at holde snor i. Men optimalt set skulle vi jo gerne have endnu flere klubber, og gerne mere aktive klubber.

Derfor arbejder klubudvalget på forskellige modeller for tættere tilknytning af klub-tovholdere uden for bestyrelsen samt mere samarbejde på tværs af klubber. Dette arbejde har imidlertid været udfordret af corona – man kan gøre meget online, men når man skal bygge nye netværksstrukturer op og styrke relationer, så er det en stor fordel af kunne mødes fysisk og lære hinanden at kende. Vi håber at dette arbejde kan blive opprioriteret i 2021.

Samtidig er det vores indtryk, at der bliver stadig dybere forståelse i resten af DJ for, hvordan klubberne kan være et afgørende redskab i at forbedre forholdene for freelancere i medier og kommunikation.

En af de største sejre på klubfronten i 2020 var dannelsen af Soundvenue-klubben og gennemførelse af freelanceundersøgelse, som siden førte til, at freelancerne på dette medie fik en fælles skriftlig aftale med ledelsen om forbedring af både leveringsvilkår, intern kommunikation, procedurer for lønudbetaling, transparens, samt ikke mindst væsentlige forhøjelser af minimumshonorarerne.

Dette klubarbejde var blevet i gang sat af bestyrelsens klubudvalg og blev støttet op undervejs, men den skriftlige aftale – som skal forhandles mindst en gang årligt – og den fortsatte vedligeholdelse og udvidelse af Soundvenue-klubben foregår fuldstændig selvstændigt og båret af de freelancere, der selv leverer til mediet. I den forstand er denne klub en slags mønstereksempel på, hvordan det kan fungere på klubniveau, og hvilke resultater, det kan give. Læs mere om Soundvenue-klubben i artiklerne [her](#) og [her](#), eller hør en af tovholderne fortælle om deres erfaringer i [podcasten her](#).

Et andet væsentligt resultat i 2020 var, at vi langt om længe fik gang i arbejdet med at etablere klub på TV2 – både nationalt og regionalt – efter i årene forinden at have etableret klub på DR. Ligesom på DR blev grundlaget for TV2-klubben skabt i forbindelse med overenskomstforhandlinger. En udfordring ved at få TV2-klubben etableret var at ingen fra bestyrelsen selv leverer til det medie. Det lykkedes til sidst, men erfaringerne med dette arbejde understreger blot, hvor vigtigt det er, at vi får udvidet kredsen af stabilt klubaktive betragteligt – det er ikke en opgave, der alene kan hvile på de personer, der sidder i bestyrelsen. At få etableret et ”udvidet klubudvalg” og en tværgående struktur mellem de eksisterende klubber kommer til at være en hovedprioritet i den kommende tid.

Stor medlemsundersøgelse

FreelanceGruppen gennemførte i sommeren 2020 en omfattende medlemsundersøgelse, hvis forarbejde havde været i gang længe. Det betyder blandt andet, at vi for første gang siden 2014 – hvor DJ senest lavede lønstatistik for freelancere og selvstændige medlemmer – har et indtryk af indkomstniveauet blandt FreelanceGruppens medlemmer. Men undersøgelsen dækker også mange andre aspekter, og da den først blev udsendt i juni, nåede vi at indarbejde en række nye spørgsmål, som tog højde for den nye coronasituation, herunder første del af nedlukningen og hjælpepakkerne.

Næsten en tredjedel af medlemmerne besvarede undersøgelsen, der dermed har givet os et solidt vidensgrundlag for det videre politiske arbejde. Analysen af resultaterne er blevet til en 60 sider lang rapport, som er delt med relevante personer i DJ, ligesom forskellige aspekter af resultaterne er formidlet i FreelanceGruppens podcast (blandt andet [episode 7 og 8](#)) samt i artikler i nyhedsbrevet (se bl.a. [her](#)), ligesom resuméet er tilgængeligt for alle interesserede medlemmer på vores hjemmeside. (kræver login). På baggrund af medlemsundersøgelsens resultater udarbejdede vi også en politisk handleplan kaldet ’Et bæredygtigt arbejdsliv for freelancere og selvstændige’, som er indarbejdet i arbejdsprogrammet for 2021, der behandles på generalforsamlingen 2021.

Organisering /De nye

Udvalget De nye har i 2020 fortsat arbejdet med at invitere de nyuddannede freelancere med i vores faglige fællesskab ved at klæde dem på til at skabe et bæredygtigt arbejdsliv som freelancer. Vi har nu landet faste aftaler om at komme ud og holde oplæg på både Roskilde Universitet, SDU og DMJX i Aarhus for de journaliststuderende som en del af den undervisning, de studerende modtager på studiet, i den sidste periode af deres praktikforløb. Det er her, mange begynder for alvor at overveje deres jobmuligheder efter studiet, og her mange begynder at freelance. Det har indtil videre været en stor succes, og de studerende er glade for at få hjælp, da der er forsvindende lidt viden om at freelance på selve uddannelsen. Af samme grund har

udvalget drøftet forskellige modeller for, at nyuddannede freelancere kan komme i tættere kontakt med erfarne freelancere som en art mentorforløb.

Udvalget har også bidraget til DJ's arbejde med at skabe en fagfortælling, som skal styrke rekrutteringen og fastholdelsen af medlemmer både i FLG og i DJ generelt. Det arbejde har været med til at videreudvikle det materiale, vi bruger i synliggørelsen af FLG.

Et vigtigt led i udvalgets strategi er at møde kommende medlemmer fysisk til arrangementer, deltagelse ved relevante festivaler, konferencer m.m. Disse møder har været planlagt, men er blevet udskudt på grund af COVID-19, som har gjort det vanskeligt at mødes. Udvalget bidrager også i et symposium om unge mediebrugere i Odense for at levere input og skaffe sig større viden om, hvordan vi bedst muligt forstår og når vores helt unge kollegaer. Udvalget har desuden sat gang i en dialog med Center for Podcasting om et muligt samarbejde, da stadigt flere af vores fagfæller kaster sig ud i at producere podcasts, og da det er et marked, vi har stor interesse i at arbejde for bedre vilkår i, og da dette forum tiltrækker mange både nye og garvede podcastere og er blevet et centralt samlingspunkt for denne del af branchen.

Udvalget har desuden i dialog med resten af bestyrelsen givet input til den fagfortælling, der skal gælde for FreelanceGruppen (at etablere en fagfortælling for hele forbundet og for de enkelte specialgrupper og foreninger ligger i en arbejdsgruppe i DJ).

Fagfortællingen lyder således:

- FreelanceGruppen – sammen er vi stærkere hver især
- FreelanceGruppen er det professionelle netværk for freelancere, fastlancere og selvstændige i medie og kommunikationsbranchen.
- Vi har et stærkt solidarisk fællesskab, der repræsenterer mange forskellige fagligheder - alle med det udgangspunkt, at vi lever arbejdslivet som frie fugle. Vi styrker den enkelte og fællesskabet gennem kurser, efteruddannelse, klubber og netværk, hvor vi deler viden og erfaringer. Vores mål er at styrke det faglige fundament, og vi arbejder for bedre vilkår for alle freelancere og selvstændige, så det er muligt for hver enkelt at udleve sine karrieredrømme på en sund og bæredygtig måde.
- Vi tror på, at det er på tværs af fagligheder og i et stærkt fællesskab, vi kan skabe bedre vilkår for alle frie fugle i medie- og kommunikationsbranchen.

Udvalget arbejder også med fysiske møder for medlemmer og potentielle medlemmer og de første tiltag er planlagt på Bornholm. Dette arbejde er imidlertid blevet forsinket pga. coronarestriktionerne.

FreelanceGruppen har siden seneste generalforsamling haft en medlemsfremgang på 183, så vi i skrivende stund er 2408 medlemmer, hvilket dokumenterer at organiseringsarbejdet betaler sig.

Kursusaktiviteter

2020 har også for kurserne båret præg af Corona situationen. Vi lagde hårdt ud med et fyldt forår med mange nye emner, og nåede lige at holde et kursus i Aarhus med Ulrik Dahlin fra Information, der fortalte om graverjournalistik, da Danmark lukkede ned.

Det betød, at vi blev nødt til at aflyse kurserne umiddelbart efter. Men kun umiddelbart efter.

Vi gik hurtigt i "Zoom-mode". Med 4-5 online kurser om hvordan man bruger Zoom fik vi i første omgang gjort omkring de første 100 medlemmer arbejdsdygtige på denne onlineplatform.

Efterfølgende fik vi stort set alle vores oplægsholdere over på onlinekurser, så efter påske aflyste vi ikke noget. Tværtimod. Vi gik online. Famlende, men målbevidst om, at vi ikke ville lade os stoppe. Vi så det også som en chance for at prøve nye formater af.

Zoom kunne ikke erstatte det gode samvær, men gode kolleger udenfor de store byer var glade: lige pludselig var det lige så let for dem at komme på kursus, som det plejer at være for københavnere.

Da Danmark åbnede delvist op i sommerperioden og første del af efteråret havde vi en god blanding af onlinekurser og fremmødekurser i kalenderen.

En del af arbejdet for kursusudvalget i 2020 har også bestået i at forberede os på en verden uden ophavsretsmidler, så vi har været glade for at prøve onlineformaterne af. De er jo billigere og lettere at lave, og vi når flere på de yderste kyster i Danmark med onlineformatet.

Men det er svært at smalltalke, netværke og kramme på Zoom. Vi har erkendt, at læring ikke er det eneste, fremmødekurser er gode til.

Så når vi på generalforsamlingen 2021 vil præsentere vores tanker om den ny kursussæson, har vi taget hensyn til, at der også skal blive plads til både krammere og kager og kaffe og snak. Men vi har nok også erkendt, at læring ikke er det eneste eller måske ikke engang det vigtigste ved fremmødekurserne.

Formaterne, der vil blive præsenteret, tager også hensyn til, at vi ikke længere har ophavsretsmidler til finansiering af fælles kursusaktivitet, som det har været tilfældet i mange år. Ophavsretsmidlerne fordeles nu gennem nye, lovpligtige individuelle ordninger.

Det blev til cirka 50 kurser med plads til cirka 800 kursister i løbet af 2020. Dertil kommer at "Skab dit store fotoprojekt" nåede sin afslutning med fernisering hos PixlArt i Østervrå den 5/12. Dog nåede udstillingen desværre ikke at køre hen over julen som planlagt, da hele landet lukkede ned igen kort efter.

Freelancefestival – Freelancer i drømmeland – vi krydser fingre for 2021

Vi glæder os fortsat til at fremkalde drømme, suge inspiration og viden, der kan give drømmene vinger – til at afholde festivalen Freelancer i drømmeland – udspændt mellem pligt og drøm på Konventum i Helsingør.

Bestyrelsen har sikret sig, at vi kan bruge midler fra ophavsretsfonden til at afholde den festival, vi var nødt til at aflyse i 2020 på at afholde festival i løbet af 2021.

I efteråret 2020 gik vi efter at holde festival i foråret 2021 i samme weekend som Generalforsamlingen. Alle oplægsholdere stod klar, vi havde lejet os ind hos Konventum og var klar til at genrejse festivalen. Men med nedlukningen i december stod det klart, at vi endnu engang måtte udskyde festivalen.

Vi længes efter, at drømmen om festival bliver til virkelighed – og at vi skal give freelancedrømmene vinger sammen på Konventum. Det er håbet og planen, at vi får mulighed for at realisere festivalen i løbet af 2021. Vi arbejder på sagen og er klar, så snart vi får lov til at forsamles igen.

Webstrategi og medlemskommunikation

I 2020 udsendte FreelanceGruppen nyhedsbreve 48 gange til gennemsnitligt cirka 2050 modtagere, som åbnede cirka halvdelen af de udsendte e-mails.

Meget af indholdet har haft en snert af corona. Hvordan kunne freelancere og selvstændige ruste sig til krisen, fx, ligesom de også bragte de ærgerlige nyheder om at FreelanceFestivalen, generalforsamlingen og KOM20 blev aflyst.

Der var en stribe temaer om fx prissætning, tjen mere med digitale produkter, fair play for freelancere og om salg. Mange af temaerne var tænkt som en hjælp til at få et godt arbejdsliv – også under de svære betingelser, som coronakrisen har medført. Vi har også fokuseret på sygedagpengeregler for selvstændige, ramt af corona, og på kombinatorers rettigheder.

FreelanceGruppens længe ventede podcast blev også skudt i luften i 2020. Første sæson bestod af seks forskellige podcasts med portrætter af medlemmer fra hele landet. Sidst på året fik vi skudt vores nye koncept Fri Fugls Dagbog i gang, hvor medlemmer ærligt fortæller om indtægt, arbejdsvilkår og alt andet, som en freelanceuge består af. Produktion af podcast er finansieret med midler fra ophavsrets-fonden og pt (marts 2021) er anden sæson godt i gang, og der er produceret i alt 14 episoder.

På sociale medier har vi også i 2020 fået bredt kendskabet til vores store 360 Freelanceguide ud og selvfølgelig også fået delt vores artikler og de dagsordener, vi arbejder med politisk.

Forfatterlounge gik online og bogen blev digital

Forfatterlounge er populær og relevant ikke bare på grund af sit faglige indhold, men også fordi den med sine uformelle rammer og fokus på det personlige netværk medlemmerne imellem udgør et socialt helle for de mange selvstændige og freelancere, der bruger loungen til at mødes udenfor arbejdstid. De rammer fortsatte – trods corona – i 2020, men langt de fleste forfatterlounges blev omlagt til digitale kurser. Dog nåede vi at opleve Lene Theils forfatterlounge om selvudgivelse i et tætpakket lokale på Gammel Strand inden coronaen for alvor gjorde sit indtog i marts.

Et par af vores lounges kom inspireret af den nye virkelighed til at handle om, hvordan man sælger sine bøger og bruger sin bogviden digitalt, bla. ved at lave e-bøger, og klædte sine medlemmer på til at tænke i online-kompetencer, mens andre lounges handlede om bl.a. lydbøger og indlæsnings-teknikker.

En ulempe ved det digitale format har ved forfatterlounges vist sig at være en tendens til flere no-shows end ved fysiske fremmøder. Af og til er der også medlemmer, som ikke evner at deltage pga. tekniske vanskeligheder med egen computer eller internetforbindelse. Men det lader til, at vores medlemmer bliver stadig mere drevne til at benytte det digitale format.

Så godt som alle forfatterlounges har været udsolgt, og med venteliste. Et par gange har der været deltagere udefra, som har betalt for at deltage. Den hurtige opfyldning af holdene har af og til vakt frustration. Men folk bliver bedre og bedre til at melde fra, så deres plads kan gives videre til en anden.

Freelancegruppens Forfatterlounge på Facebook voksede i øvrigt støt i 2020 og er et værdifuldt værktøj til feedback og inspiration, når Cecilie Marie Meyer, der er ansvarlig for forfatterlounge, løbende spørger ud til medlemmernes behov for og ønsker til nye lounges.

Coffee Break

I kølvandet på coronanedlukningen i foråret lancerede FreelanceGruppen det digitale mødested 'CoffeeBreak'. Formålet med CoffeeBreak var at skabe et uformelt, men struktureret sted, hvor medlemmer kunne mødes og dele erfaringer. Formatet var inspireret af SFJ Finland, som havde benyttet værktøjet til at nå deres medlemmer, og give dem plads og luft til at dele deres frustrationer, tanker og idéer under coronanedlukningen. Freelancegruppen afholdt 3 CoffeeBreaks henover sommeren og efteråret og emnerne var 'corona', 'klubber' og 'fællesskaber'.

I sidste ende var deltagerantallet beskedent, hvilket vi tilskrev manglende kendskab til tilbuddet, som blev udbudt i en tid med mange digitale varer på hylderne. Men formatet har potentiale til at blive et godt, anderledes tilbud til medlemmerne. Og det er et koncept, der på sigt kan nå de medlemmer, der ikke normalt er så aktive. Et sted hvor medlemmer selv kan tage ordet og benytte formatet i forhold til egne behov.

Derfor vil FLG fortsætte med at lave CoffeeBreaks ved at lægge initiativet ud til medlemmerne (Zoom-guide og hjælp til markedsføring via FLGs nyhedsbrev og sociale profiler), så vi udnytter vi de ressourcer, der hidtil er blevet brugt til at skabe CoffeeBreaks, og skaber et reelt, nyt produkt som kan bruges solidarisk og demokratisk af alle medlemmer.

Nordisk Komité

Corona-krisen har fyldt en del i nordisk komité, hvor alle medlemslandene har delt deres aktuelle problemstillinger henover corona-året. Tværgående vidensdeling og politisk arbejde om emnet har været svært, da hvert lands regeringer og forbund har grebet sagen an på hver deres måde. På trods af omstændighederne hjalp vi hinanden, så godt vi kunne: FreelanceGruppens repræsentant i komitéen, Cecilie Marie Meyer, tog fx CoffeeBreak-formatet til sig med inspiration fra vores finske kolleger.

I Sverige, Norge og Finland har fortroligheden med den digitale mødeform været begrænset, og Cecilie tilbød derfor et mini-kursus i zoom, så komiteens medlemmer kunne føre deres viden videre, og gøre deres kursustilbud digitale overfor medlemmerne, hvis relevant. SFJ i Finland tog imod tilbuddet.

Formandsskabet har i år ligget hos Norge, og det nordiske topmøde blev afholdt den 6. november 2020. Af naturlige grunde blev topmødet afholdt digitalt, og et af mødets vigtigste konklusioner var en erkendelse af, at komitéens vigtigste mulighed for gensidig støtte landene imellem er den vidensdeling, der gennem årene har ledt til konkrete håndrækninger: for eksempel har Norge i 2020 frit kunne overtage FreelanceGruppens digitale 360 graders freelanceguideformat, som pt. er under udvikling og tilpasning i Norge efter en økonomisk bevilling fra deres forbund er kommet i hus.

Komiteens arbejdsprogram for 2021, der bl.a. kommer til at have fokus på coronakrisens påvirkning af freelancers og selvstændiges arbejdsliv og den gensidige vidensdeling derom, vil nærmere tjene som et inspirationsværktøj end en præcis rettesnor, hvilket vil give videre rammer for hvordan vi i fællesskab kan hjælpe og lære af hinanden i Norden.

Barselsfonden

I 2020 fik 15 medlemmer bevilget FreelanceGruppens barselslegat på 1050 kr. pr. uge på barsel. De 13 var kvinder, mens der blot var en enkelt mand. Flest fik 28 uger, mens nogle kun holdt 14 ugers barselsorlov. Ti var O-medlemmer, og fire var I-medlemmer. Den yngste var 32 år, mens den ældste var 46 år. Gennemsnittet var 37 år.

Pengene er skattepligtige for modtageren og kommer fra FreelanceGruppens barselsfond, som hvert medlem betaler 10 kr. til hver måned.

2020 blev året, hvor Folketinget vedtog en barselsfond for skattemæssigt selvstændige, der trådte i kraft 1. januar 2021. Derfor fremsætter bestyrelsen forslag til vedtægtsændring for fonden på generalforsamlingen, så dem, der kan få penge fra den offentlige fond, ikke kan søge og få fra FreelanceGruppens. Det har altid været hensigten, at fonden skulle være midlertidig, men desværre er langt fra alle freelancere omfattet af den nye offentlige fond.

Støttemulighederne fra de to fonde ser således ud:

Statens barselsfond: 2.913 kr./uge i max. 31 uger = 91.760 kr.

FLGs barselsfond: 1.050 kr./uge i max. 28 uger = 29.400 kr.

Økonomi

En aflyst generalforsamling og tidens relativt lave niveau i forhold til medlemsaktiviteter, har haft en del indvirkning på dette års regnskabsaflæggelse.

Generalforsamlingen 2020 var tilrettelagt og helt klar til gennemførelse, men måtte som bekendt aflyses med kort varsel. Dermed er regnskabet for 2019 og budgettet for 2020 ikke godkendt af en generalforsamling.

Fremlæggelse og godkendelse af regnskabet for 2019 indgår derfor i dagsordenen til dette års generalforsamling.

Budgettet for 2020 var i alt væsentligt det samme som for 2019. Budgettet var besluttet i bestyrelsen og efterfølgende delt med medlemmerne sammen med øvrige generalforsamlingsbilag, men kunne at gode grunde ikke vedtages da generalforsamlingen 2020 blev aflyst.

Resultatet for 2020 udviser et overskud frem for det budgetterede underskud, hvilket i store træk skyldes de restriktioner, vi har været underlagt i størstedelen af 2020, som har begrænset nogle af vores aktiviteter. Detaljeret redegørelse for regnskabet 2020 vil ske under regnskabsaflæggelsen.

FreelanceGruppen har i 2020 haft aftaler om følgende medlemstilbud:

- MediaWatch
- Ritzau Tid & Sted
- DKnyt.dk

- og lige inden periodens slutning, blev der også forhandlet aftaler hjem på Infomedia og koomunen.dk, der begge har været efterspurgt af medlemmer.

På MediaWatch er der aktuelt tilmeldt 381 medlemmer til de daglige nyhedsopdateringer.

Aftalen med Ritzau Tid & Sted blev indgået sidst på året 2020. FreelanceGruppen har tidligere haft en aftale med Ritzau, men som følge af en høj pris og relativt få abonnenter blev aftalen opsagt for flere år siden. Efterfølgende har der været en del forespørgsler fra medlemmer, hvilket førte til en fornyet kontakt til Ritzau. I efteråret lykkedes det så at indgå en aftale, der var lidt bedre rent økonomisk end den tidligere. I november 2020 trådte aftalen endeligt i kraft. Desværre har kun ni medlemmer indtil videre meldt sig. Men omtalen her og en fornyet omtale i FreelanceGruppens nyhedsbrev vil forhåbentlig øge interessen.

Opgørelsen af antal abonnenter på DKnyt.dk er lidt vanskelig fordi der er flere abonnentstyper. DKnyt har oplyst at 159 medlemmer abonnerer på de daglige nyhedsopdateringer. Derudover er der et antal, som ikke vil have daglige opdateringer, men bruger abonnementet til at se efter aktuelt relevante oplysninger. Disse optræder som individuelle medlemmer og kan derfor ikke umiddelbart identificeres i deres system.

I tillæg til DKnyt.dk er der indgået aftale om abonnement på Kommunen.dk. Indholdet vil blive annonceret snarest i et nyhedsbrev og på hjemmesiden.

IT-aktiviteter

På IT-området baserer FreelanceGruppens anvendelse sig primært på DJ's systemer, herunder:

- Hjemmeside
- Formidling af nyhedsbreve
- Medlemssystem
- Økonomisystem

Til registrering og opgørelse af bl.a. udbetaling af fagligt frikøb og tabt arbejdsfortjeneste til bestyrelsesmedlemmerne anvendes et eksternt dataregistreringssystem.

Til håndtering af e-mail har FreelanceGruppen selv indgået en aftale med en leverandør til:

- Bestyrelsens e-mailadresser
- PingPong

Webredaktionen har adgang til ekstern support i forbindelse med specielle behov omkring hjemmeside og nyhedsbreve.

Endelig har FreelanceGruppen licenser til disse systemer:

- Til administration og strukturering af bestyrelsens arbejde og dokumenter, er det ved udgangen af 2020 besluttet at anvende systemet Trello. Systemet er lige nu under implementering
- Til lagring af både aktuelle dokumenter og arkivmateriale anvendes Dropbox
- Til lagring og streaming af vore Podcasts anvendes systemet Spreaker
- Til indsamling og behandling af data vedrørende medlemsundersøgelsen har vi anvendt Analyzer

Beregning af korrespondentfreelanceres folkepension i Danmark

Forbundets juridiske afdeling har på foranledning af FreelanceGruppens bestyrelse valgt at køre en prøvesag på vegne af et medlem for at få forbedret beregningsgrundlaget for satserne for folkepension for freelancere bosat i udlandet. Målet er at få sidestillet freelancearbejde for danske medier med fastansattes arbejde udstationeringer for danske virksomheder eller for Udenrigsministeriet.